

Preek Johannes 2: 1-11 bevestiging wijkouderling Henk Spronk

Broeders, zusters, gemeente van de Here Jezus, luisteraars en kijkers thuis, Henk en Jacqueline, jullie en jullie familie in het bijzonder,

Misschien vraag je je af wat de bruiloft in Kana te maken heeft met de bevestiging van een wijkouderling. Ik begrijp het, maar ik hoop dat dit gaandeweg de preek duidelijk gaat worden. Want er is wel degelijk een parallel met het ouderlingwerk. Daar komen we straks wel op. Maar voordat we een vergelijking gaan maken wil ik eerst maar even naar de gebeurtenissen kijken daar op die bruiloft in Kana.

Wat is de situatie? Er is een bruiloft in Kana. Maar opmerkelijk, we weten niets over het bruidspaar. Dat blijft gissen. Eigenlijk gaat het op deze bruiloft niet eens over het bruidspaar maar over Jezus. Hij is te gast, samen met zijn discipelen. Vermoedelijk zijn dat nog niet alle twaalf discipelen. In het voorgaande gedeelte kun je lezen dat Jezus zijn eerste discipelen krijgt. Dat zijn Andreas en zijn broer Simon Petrus, Filippus en Nathanaël en een discipel die niet bij name genoemd wordt. Velen veronderstellen dat dit Johannes, de schrijver van dit Evangelie, zelf is. In zijn Evangelie verzwijgt Johannes vaker zijn naam. Ergens anders noemt hij zichzelf de discipel die Jezus liefheeft. Ook dan noemt hij niet z'n eigen naam. Het is mogelijk dat dit hier ook het geval is.

In Johannes 21 valt te lezen dat de Nathanaël, de laatste discipel die in Johannes 1 genoemd wordt, afkomstig is uit Kana. Hij zal wel een bekende geweest zijn op dit bruiloftsfeest.

Maar, lezen we, ook Jezus' moeder is aanwezig op het feest. Blijkbaar is het bruidspaar bevriend of familie van het gezin waarin Jezus opgroeide.

Over Jozef, Jezus' aardse vader, lezen we nergens meer iets na het Kerst Evangelie. Hij wordt ook niet genoemd als aanwezige op het feest. Het is aannemelijk dat Jozef al vroeg gestorven is. Als drie jaar later Jezus' aan het kruis zal sterven lezen we in Johannes 19 dat Maria door de discipel Johannes in huis genomen worden. Als haar man nog in leven was, zou dat zeer ongewoon zijn. Vermoedelijk heeft Jezus dus ook al jong het verdriet gekend van het verlies van z'n vader Jozef.

Het bruiloftsfeest duurde zoals gebruikelijk ongeveer een hele week. In de loop van de feestweek komt Maria erachter dat de wijn dreigt op te raken. Hoe zij dat ontdekt wordt niet vermeld. De wijn op, dat zou werkelijk een schande zijn voor het bruidspaar. Ze zouden jarenlang het onderwerp van roddel zijn in het dorp Kana. Het zou als ongastvrij of

misschien zelfs als gierig gezien worden. Dat etiket zou het jonge stel opgeplakt krijgen en daar zullen ze voorlopig ook niet vanaf komen.

Maria ging met dit probleem naar Jezus. Wat verwacht ze van haar zoon? Aan het eind van de tekst lezen we dat het veranderen van water in wijn het eerste teken van Jezus was. Dus tot nu toe had Jezus nog geen enkel teken gedaan. Wat zou Maria dan van Jezus verwachten? We weten het niet. Wat we wel weten is dat ze met de zorgen die ze heeft naar Jezus toe gaat. En daarin is ze ons wel tot voorbeeld. Maria legt de ontstane nood bij de Here Jezus neer, zonder Hem voor te schrijven wat Hij moet doen. *Zij hebben geen wijn.*

In Rooms Katholieke kring zegt men graag dat Maria heilig is. Ze praten dat over de heilige maagd Maria. Natuurlijk was Maria een maagd voordat Jezus geboren werd, maar later heeft ze op een natuurlijke manier meerdere kinderen gekregen. Om haar nu nog de heilige maagd te noemen lijkt me daarom onjuist. Haar maagdelijkheid was alleen van toepassing bij haar eerste zwangerschap. Later heeft ze samen met Jozef als man en vrouw geleefd zoals ieder stel met elkaar leeft en zijn er ook nog andere kinderen geboren. Zo was Jakobus, een van de leiders van de eerste kerk in Jeruzalem en de schrijver van de Jakobusbrief een broer van de Here Jezus.

Maria's maagdelijkheid was dus tijdelijk, maar heilig is Maria natuurlijk wel. Want in de Bijbel worden alle gelovigen heiligen genoemd. In het begin van de 1e brief aan de Korintiërs bijvoorbeeld staat dat de brief gericht is aan de geroepen heiligen. Een heilige betekent namelijk: een apart gezette. God heeft gelovige mensen apart gezet om Zijn Koninkrijk te vertegenwoordigen hier op aarde. Dus uit het gedrag en de woorden van deze mensen moet je kunnen opmaken wie hun Heer is. Dat zie je bij Maria ook. Ze verwacht geen eigen oplossing, maar ze gaat met de ontstane problemen naar Jezus. Als je een wonder verwacht moet je niet bij haar zijn, maar bij Jezus.

Jezus geeft een nogal afstandelijk antwoord aan zijn moeder. *Vrouw, wat heb ik met u te doen?* Jezus' antwoord is afstandelijk, maar niet brutaal. Dat moeten we er niet inleggen. Hij zegt niet zoiets als: *mens, waar bemoei je je mee.*

Nee, Jezus' antwoord is afstandelijk, omdat z'n moeder zich moet realiseren dat zij zich niet mag inlaten met de opdracht die Jezus te vervullen heeft. Als Jezus gaat ingrijpen staat dat niet los van Zijn Messiaanse taak. Ook dit wonder, het veranderen van water in wijn, is een richtingaanwijzer naar het Koninkrijk dat komt: een feestmaal waar nooit gebrek zal zijn. Ik heb al wel vaker gezegd dat al Jezus' wonderen richtingaanwijzers zijn. Een genezing wijst naar de tijd dat er geen ziekte meer zal zijn, een dodenopwekking wijst naar de tijd dat

de dood er niet meer zal zijn, de wonderbare spijziging wijst naar de tijd dat er geen honger meer zal zijn, het kalmeren van de storm op het meer laat zien dat er een tijd komt dat ook de natuur ons niet meer zal bedreigen. Zo wijst de verandering van water in wijn naar de bruiloft van het Lam. Een uitbundig feest waar de hemelse Bruidegom zijn bruid zal verwelkomen.

Jezus geeft ook de reden aan waarom Hij dit afstandelijke antwoord geeft: Zijn tijd is nog niet gekomen. Ingrijpen van boven gebeurt niet op Maria's tijd, maar op Jezus' tijd. Ook hierin zit een les. Als wij ons leven of onze zorgen in de handen van de Here Jezus leggen blijft het zo dat Hij de regie heeft en bepaalt wat er gebeurt en wanneer het gebeurt. Hij zal niet handelen voordat Zijn tijd is gekomen.

Maria laat zich niet uit het veld slaan. Ze gaat naar de bedienden toe. Ik heb me wel eens afgevraagd wat ik zou doen als ik één van de bedienden zou zijn op deze bruiloft. Je bent de hele dag al behoorlijk druk geweest en dan komt Maria, de moeder van Jezus, naar je toe. En Maria zegt dan: *Als Jezus naar je toe komt, dan moet je doen wat Hij zegt, hoor.* Blijkbaar is dat wel de verwachting van Maria. Ze verwacht dat Jezus zal ingrijpen in deze hachelijke situatie. Maar waarom zou je met haar vraag instemmen? Waarom zou je naar Maria luisteren? Jezus staat nog helemaal niet bekend als iemand die voor een wonderbaarlijke oplossing zou kunnen zorgen.

En dan gebeurt wat Maria voorzei. Jezus komt naar je toe. Hij loopt naar de stenen watervaten die daar staan en geeft opdracht om ze te vullen met water. Deze vaten waren van natuursteen omdat men dacht dat natuursteen geen onreinheid aantrok, wat bij aardewerk wel het geval is. De vaten waren bedoeld om de handen te wassen. Later zal Jezus van de Schriftgeleerden het verwijt te horen krijgen dat Hij en zijn discipelen zich niet aan het voorschrift houden om de handen te wassen alvorens er gegeten wordt (Matt.15:2,3).

De watervaten konden ieder twee of drie metreten water bevatten. Een metreet is ongeveer 39½ liter, dus deze vaten konden ieder ongeveer 100 liter water bevatten. Een hele klus dus, die je daar opgedragen krijgt. 600 Liter water versjouwten. Waarschijnlijk moest dat met kruiken uit de put gehaald worden. Stel dat de waterkruiken 25 liter kunnen bevatten. Dan moet je toch 24 keer heen en weer lopen. Ik zou waarschijnlijk gezegd hebben tegen Jezus: *Hoor 'ns, wat ben je van plan, kun je niet beter gewoon naar de slijterij om de hoek gaan en nog een paar vaten wijn kopen.* Maar goed dat ik er niet bij was dan, want dan

hadden we een wonder gemist. Nee, de bedienden gingen aan de gang en vulden de vaten tot de rand. Dan zou je toch knap benieuwd zijn wat Jezus met dat water gaat doen. Maar dan wordt 'ie pas echt mooi. Jezus zegt tegen de bedienden: *Schep nu van dit water, haal er een beker uit, en breng het naar de ceremoniemeester van het feest.*

Je hoort de knechten al haast denken. Ja hoor 'ns, we hebben het water net zelf uit de put gehaald en nu moeten we datzelfde water naar de leider van het feest brengen. Je wilt toch niet voor aap staan zeker.

Niets van dat alles. We lezen alleen maar dit zinnetje: *En zij brachten het.* (vs.8) En al gaande naar de ceremoniemeester zullen ze best nog een keer in hun beker gekeken hebben, gebeurt er al wat? Maar pas toen de ceremoniemeester proefde bleek het de lekkerste wijn te zijn. Een geweldig wonder van Jezus, water in wijn veranderen.

Maar voor het doen van dit wonder was Jezus ook afhankelijk van deze knechten. Zij moesten bereid zijn de vaten te vullen en ze moesten ook bereid zijn om te gaan met hun beker. En daar zit een geweldige les in voor ons.

En daar zie ik dan ook wel een parallel met het ouderlingschap, Henk.

Ik merk nog wel eens in de gemeente, als je iemand benadert voor het ouderlingschap, of een andere taak, dat dit als heel groot en zwaar wordt ervaren. Wie ben ik, dat ik dat zal doen? Wie ben ik, dat ik met een ander over geestelijke zaken ga praten? Kan ik dat wel? En natuurlijk, ik begrijp dat. Maar soms is het ook wel goed om het nou eens niet zo groot te maken. Want een ouderling is net zo'n gewone jongen als ieder ander in de gemeente. En dat geldt voor voorgangers net zo. Paulus vergelijkt het werk van een voorganger wel met plantjes watergeven (1 Kor.3:6). Dan is de voorganger de tuinman en de gemeente niet meer dan een volkstuintje. Dat relativeert lekker.

Waarom denken we eigenlijk dat je eerst een soort superchristen moet zijn voordat je een taak in de gemeente kunt vervullen. De bijbel staat vol met grote en kleine fouten van de geestelijke geloofshelden uit het verleden. Waarom denk je dat dit is? Natuurlijk om van hun fouten te leren hoe het niet moet. Maar ook om te laten zien dat ook deze geloofshelden gewone mensen waren. Noach lag dronken in z'n tent. Abraham liegt over z'n vrouw. David pleegt overspel. Salomo had meer vrouwen dan goed voor hem was. Paulus maakt ruzie met Barnabas en over de bloopers van Petrus zouden we wel een boek vol kunnen schrijven. Over al deze grote en kleine fouten is heel veel te zeggen. Maar één ding is zeker. God schakelt gewone mensen in in Zijn dienst. Mensen die zichzelf trouwens heel vaak niet geschikt achten. Denk maar aan Mozes die niet naar Egypte wilde. Of Gideon die zich te jong vond om richter te zijn. Of Jeremia die het niet zag zitten om profet

te worden. Maar nergens zegt God dat deze mensen, die zo klein denken van zichzelf, niet geschikt zijn. God gebruikt gewone mensen. En dat is juist prachtig.

Iets dergelijks zie je dus ook op die bruiloft in Kana. Je zou het werk van een ouderling goed kunnen vergelijken met deze knechten op dat feest. Zij hoeven het wonder niet te verrichten! Zij moeten gewoon doen wat Jezus zegt. Hij doet het wonder. Maar Hij wil dat wel doen door deze knechten heen.

Hun eerste opdracht is met water heen en weer gaan sjouwen. Zeshonderd liter.

Vierentwintig kruiken. Zo op het eerste gezicht een vrij zinloze bezigheid, maar ze gingen. Een ouderling kan ook het gevoel hebben dat het allemaal zinloos is. Je loopt als het ware met emmers 'levend water' te sjouwen en je hebt het idee dat het allemaal niets uithaalt. Je gaat op huisbezoek. Je probeert het gesprek op het Evangelie te brengen. Je hebt het gevoel dat je boodschap helemaal niet landt. Er wordt niet geluisterd, of de vragen die je stelt worden ontweken.

Jezus zegt: ga nu maar gewoon op weg. Jij mag sjouwen, ik doe het wonder. Of om nog even op dat voorbeeld van die tuinman terug te komen: geef jij nou maar water, ik bewerk de groei en zorg voor de wasdom.

Onze verantwoordelijkheid is om in geloof op weg te gaan. En natuurlijk, het kost wel inspanning, maar je bent niet eindverantwoordelijk voor het resultaat. Dat ligt in de handen van de Here Jezus die water in wijn veranderen kan. Want dat gebeurde! Toen de ceremoniemeester het water proefde bleek het de lekkerste wijn te zijn. Een wonder dat tot stand kwam omdat de knechten bereid waren te doen wat hen werd opgedragen.

Op een zelfde manier mag een ouderling op weg gaan. Gewoon zoals je bent, niet meer, niet minder. Maar je mag gaan in geloof, dat Jezus ook door jou heen wil werken. Daar mag je om bidden, en je mag het ook verwachten dat door jouw arbeid heen veranderingen gaan plaatsvinden. Geen water in wijn, maar een verandering van harten. God wil graag dat dode mensenharten tot leven komen. En daarvoor gebruikt Hij o.a. de wijkouderling. Ik zei net al dat die knecht onderweg wel eens in die beker gekeken zal hebben of er al iets te zien is van verandering. En zo kun je als voorganger of ouderling jezelf ook wel eens afvragen of het allemaal wel iets uitwerkt. Ik leer van dit verhaal dat we maar gewoon op pad moeten gaan. De resultaten laten we aan de Here Jezus over. De gesprekken die je als ouderling voert en al die keren dat je het Evangelie ter sprake brengt tijdens een huisbezoek gebeurt er wat. Je brengt mensen uit de gemeente in de nabijheid van de levende God. Als je geroepen wordt om iemand terecht te wijzen dan laat je het perspectief

van God zien. Als je iemand mag vertroosten dan breng je iemand in de nabijheid van Gods uitgestrekte Vaderarmen. Gods woord is een levend woord dat nooit leeg terug keert. En dat woord is het gereedschap van de ouderling. Het lijkt simpel. Een eeuwenoud boek. Maar het zijn de woorden van de levende God die ook in onze tijd Zijn werk willen doen. Henk, jij mag als ouderling straks met dit woord op pad gaan. In de eerste plaats is het voedsel voor je eigen ziel. Maar je mag het ook uitdelen. In alle bescheidenheid. Zoals die knechten op die bruiloft in Kana. Je hoeft het niet van jezelf te verwachten. Maar we mogen wel veel van de Here Jezus verwachten. Want Hij gaat met je mee als je erop uit gaat. Hij geeft de Heilige Geest, die je bij zal staan. Hij geeft de Bijbel als een levend woord waar je nooit in uitgestudeerd raakt. En Hij geeft je broeders om je heen. Een kerkenraad is een team van broeders die samen geroepen zijn om de grote daden te verkondigen van Hem die ons geroepen heeft uit de duisternis tot het licht. Samen in de naam van Jezus, we zongen het net.

Dat licht mag jij laten schijnen, Henk. Ik wens je van harte Gods zegen toe bij je taak als ouderling. Zie het vooral als een voorrecht dat je zo'n knecht mag zijn waardoor Jezus wil heen werken.

En ik wil ook Jacqueline en Rick en Tim Gods zegen toewensen. Het zal nog wel eens gebeuren dat Henk 'alweer' weg moet voor de kerk. Ik hoop dat jij, Jacqueline, hem helpt om de balans te bewaren. Daar hebben we het wel eens over gehad samen. Hoe doe je dat? Balans bewaren tussen je verantwoordelijkheid in de gemeente en de verantwoordelijkheid in je eerste roeping, als echtgenoot en vader. Dat is een zaak van gebed om leiding en wijsheid.

Dat gebed en die leiding hebben we allemaal nodig. Ik wil dan ook de gemeente oproepen om in gebed met dit gezin mee te leven. Als u hier aanwezig was geweest in de dienst had ik die vraag ook aan u gesteld en u had die vraag staande beantwoord. Dat kan nu niet. Maar ik wil u wel oproepen te bidden voor Henk en z'n gezin.

En als we dat doen mogen we het verwachten, dat dezelfde Here Jezus die water in wijn veranderde, Henk zal gebruiken om Zijn Heer zichtbaar te maken in de wijk waar hij aan de slag mag gaan. AMEN